

Indicatorii programului de tratament substitutiv renal prin dializă în 2023 și estimarea pentru 2024

Sumar executiv

Indicatorii de evaluare a programului de tratament substitutiv renal prin dializă în 2023

- Numărul total al pacienților tratați prin hemodializă și hemodiafiltrare on line a crescut lent, în timp ce numărul total al pacienților tratați prin dializă peritoneală continuă ambulatorie și automată continuă să scadă.
- Numărul ședințelor de hemodializă a crescut, iar cel al ședințelor de hemodiafiltrare a scăzut.
- Numărul total de luni de tratament prin dializă peritoneală a continuat scăderea abruptă.

Indicatori de evaluare	2022	2023	2023/2022 (%)	Estimat 2024	2024/2023 (%)
Indicatori fizici					
• Total pacienți HD+HDF	17,927	18,176	1%	18,119	-0.3%
• Total pacienți DPCA+DPA	326	234	-28%	218	-7%
Indicatori de volum					
• Ședințe HD (mii)	1,608	1,697	6%	1,819	7%
• Ședințe HDF (mii)	436	432	-1%	434	0.5%
• Luni tratament DPCA+DPA	2,814	2,475	-12%	2,117	-14%
DPA - Dializă peritoneală automată; DPCA - Dializă peritoneală continuă ambulatorie; HD - Hemodializă; HDF - Hemodiafiltrare on line					

Estimarea indicatorilor și a bugetului programului de tratament substitutiv renal prin dializă (2024)

- Numărul total al pacienților tratați prin hemodializă și hemodiafiltrare on line va fi staționar (-0.3%), în timp ce numărul total al pacienților tratați prin dializă peritoneală continuă ambulatorie și automată va continua să scadă (-7%);
- Numărul ședințelor de hemodializă va crește (+7%), ca și cel al ședințelor de hemodiafiltrare (+0.5%).
- Numărul total de luni de tratament prin dializă peritoneală va continua să scadă (-14%);
- Bugetul estimat este de 1,489,228 mii lei;

Indicatori de volum	Estimat 2024	*Indicatori de eficiență (lei)	Buget estimat (mii lei)
• Ședințe HD (mii)	1,818	642	1,167,156
• Ședințe HDF (mii)	434	716	310,744
• Luni tratament DPCA+DPA	2,117	5,351	11,328
Total			1,489,228
DPA – Dializă peritoneală automată; DPCA – Dializă peritoneală continuă ambulatorie; HD – Hemodializă; HDF – Hemodiafiltrare on line *Tarife conform ultimei actualizări			

- Precizia evaluării pentru anul 2024 folosind perioada 2018-2023 este însă redusă din cauza variațiilor mari din cursul pandemiei Covid-19.

Propuneri

- Schimbarea denumirii programului în „Program de tratament substitutiv renal prin dializă”.
Justificare: „supleere” nu este în DEX.

- Redefinirea indicatorilor programului:

- Indicatori fizici:

- numărul total de pacienți tratați prin hemodializă și hemodiafiltrare on line într-un an;
- numărul total de pacienți tratați prin dializă peritoneală continuă ambulatorie și dializă peritoneală automată într-un an.

Justificare: numărul pacienților aflați în tratament la sfârșitul anului nu include decât o parte a celor tratați în cursul anului, nu și pe aceia translați, decedați, transferați sau pierduți din evidență în cursul anului.

- Indicatori de volum:

- numărul total de ședințe de hemodializă într-un an;
- numărul total de ședințe de hemodiafiltrare on line într-un an;
- numărul total de luni de tratament prin dializă peritoneală continuă ambulatorie într-un an;
- numărul total de luni de tratament prin dializă peritoneală automată într-un an.

Justificare: CNAS contractează un volum de servicii pe care le decontează furnizorilor la anumite tarife (indicatori de eficiență economică). Utilizarea indicatorilor de volum, nu a numărului de pacienți tratați, permite stabilirea precisă a bugetului și monitorizarea cheltuielilor.

- Indicatorii de eficiență economică (tarifele serviciilor de dializă) trebuie actualizați în urma unei analize de cost.

Justificare: Cheltuielile efective depășesc cu mult decontarea, cel mai vizibil în cazul dializei peritoneale, în centrele publice (**Anexa**).

Normele ar trebui să stabilească:

- Indicatori fizici – numărul total de pacienți tratați într-un an prin fiecare metodă;
- Indicatori de volum – numărul de tratamente (ședințe, luni de tratament) într-un an prin fiecare metodă;
- Indicatori de eficiență economică (tarife pentru fiecare metodă).

- Stabilirea bugetului programului pe baza indicatorilor de volum și a tarifele actualizate.

Justificare: Refuzul sau întreruperea tratamentului prin dializă din lipsa finanțării duce la decesul pacientului.

Administrator al Registrului Renal Român,

Gabriel Mircescu

Registrul Renal Român - Raport preliminar 2023

Indicatorii de evaluare a programului de dializă- definiții

Indicatorii fizici. În Norme, indicatorii fizici ai programului au fost subevaluați cu 25% în cazul numărului de pacienți tratați prin hemodializă și hemodiafiltrare și supradimensionat cu 15% în cazul celor dializei peritoneale (**Tabelul I**).

Diferențele sunt datorate definiției numărului de pacienți tratați prin program. Numărul total include toți pacienții care au efectuat vreodată tratament prin dializă în cursul unui an. O parte a acestora încep tratamentul în anul respectiv, o altă parte sunt transplantați sau decedază și o altă parte sunt tratați temporar sau pierduți din evidență. Ca urmare, la sfârșitul anului numărul celor care se află încă în evidență (prevalență punctiformă) este mai mic decât numărul total al beneficiarii programului. De aceea, numărul „total” prevăzut în Norme se referă la pacienții aflați în evidență la sfârșitul anului (**Tabelul I**).

Tabel I. Indicatorii fizici ai programului de dializă

	Planificat Norme CNAS	Realizat	Planificat/Realizat (%)
Indicatori fizici			
Total pacienți HD+HDF	13,685	18,176	-25%
Total pacienți DPCA + DPA	268	234	15%
Estimările sunt prezentate ca medii și intervale de încredere a estimării pentru o probabilitate de 95%. DPA – Dializă peritoneală automată; DPCA – Dializă peritoneală continuă ambulatorie; HD – Hemodializă; HDF – Hemodiafiltrare on line			

Indicatorii de volum. În prezent este contractat un număr de bolnavi tratați prin fiecare metodă. Însă, hemodiaaliza și hemodiafiltrarea, ca și dializa peritoneală continuă ambulatorie și cea automată sunt metode complementare. Ele pot fi utilizate succesiv la același pacient, în funcție de indicația clinică. De aceea, numărul de pacienți tratați nu este un indicator util pentru contractare. Deoarece CNAS contractează și decontează servicii, volumul serviciilor de dializă ar trebui să facă parte din contract pentru servicii de dializă, ca indicator de volum.

Indicatorii de eficiență economică sunt, de fapt, tarifele serviciilor de dializă.

Normele ar trebui să stabilească:

- **Indicatorilor fizici** - număr total de pacienți care au beneficiat de tratament prin program în cursul unui an calendaristic.
- **Indicatori de volum** - numărul total dintr-un an al ședințelor de hemodializă, de hemodiafiltrare și al lunilor de tratament prin dializă peritoneală continuă ambulatorie și automată.
- **Indicatorii de eficiență economică** sunt, de fapt, tarifele serviciilor de dializă.

Indicatorii de evaluare a programului de dializă în anul 2023

indicatori fizici

- Numărul total al pacienților tratați prin hemodializă și hemodiafiltrare on line a crescut lent, în timp ce numărul total al pacienților tratați prin dializă peritoneală continuă ambulatorie și automată a continuat să scadă (**Tabelul II**).

Indicatori de volum

- Numărul ședințelor de hemodializă a crescut, al ședințelor de hemodiafiltrare a scăzut, dar se menține la 20% din totalul ședințelor.

- Numărul total de luni de tratament prin dializă peritoneală continuă scăderea abruptă (**Tabel II**).

Tabel II. Indicatorii programului în 2023 comparativ cu 2022

Indicatori de evaluare	2022	2023	Variație 2023/2022 (%)
Indicatori fizici			
• Total pacienți HD+HDF	17,927	18,176	1%
• Total pacienți DPCA+DPA	326	234	-28%
Indicatori de volum			
• Ședințe HD (mii)	1,608	1,697	6%
• Ședințe HDF (mii)	436	432	-1%
• Luni tratament DPCA+DPA	2,814	2,475	-12%
DPCA – Dializă peritoneală continuă ambulatorie; DPA – Dializă peritoneală automată; HD – Hemodializă; HDF – Hemodiafiltrare on line			

Estimarea indicatorilor programului de dializă pentru anul 2024

Indicatorii fizici 2024

Estimarea bazată pe evoluția multianuală 2018-2023 a numărului total de pacienți beneficiari ai programului - ajustată pentru perioada pandemiei - arată menținerea numărului total de pacienți HD+HDF (-0.3%) și continuarea scăderii (-7%) numărului total al celor tratați prin DPCA și DPA (**Figura 1; Figura 2; Tabelul III**).

Estimarea indicatorilor fizici ai programului de dializă în anul 2024

- Numărul total al pacienților tratați prin HD și HDF 18,119
- Numărul total al pacienților tratați prin DPCA și DPA 218

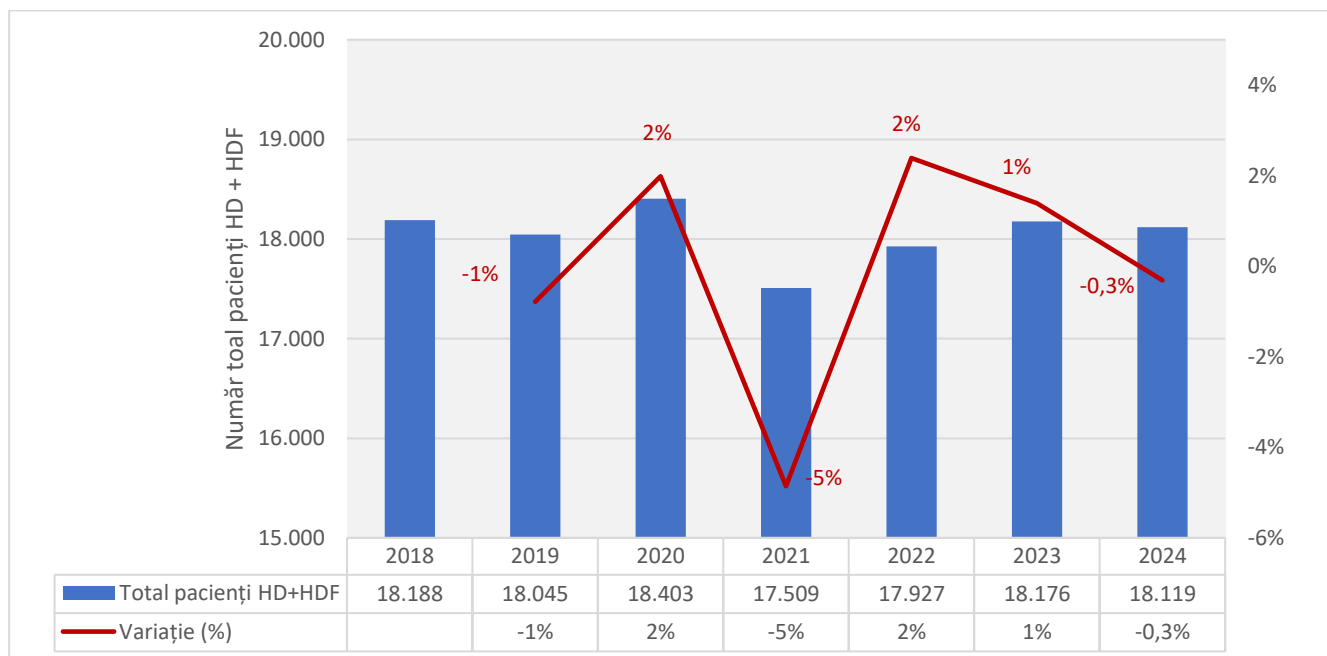

Figura 1. Numărul total al pacienților tratați prin hemodializă (HD) și hemofiltrare (HDF) în 2018-2023 și estimarea pentru 2024-2025

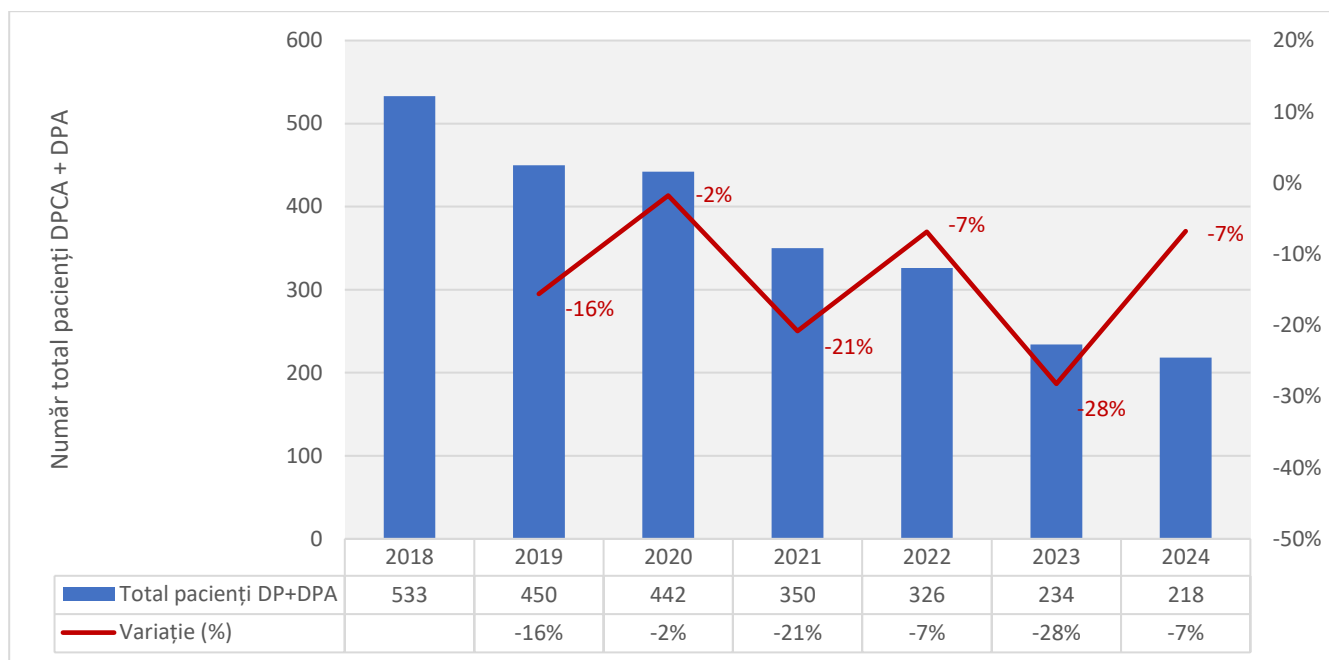

Figura 2. Numărul total al pacienților tratați prin dializă peritoneală continuă ambulatorie (DPCA) și dializă peritoneală automată (DPA) în 2018-2023 și estimarea pentru 2024-2025

Tabel III. Estimarea indicatorilor fizici și de volum ai programului de dializă în anul 2024

	2023 număr	Estimat 2024 număr (95% CI)	Variație 2024/2023
Indicatori fizici			
• Total pacienți HD+HDF	18,176	18,119	-0.3%
• Total pacienți DP+DPA	234	218	-7%
Indicatori de volum			
• Ședințe HD (mii)	1,697	1,819	7%
• Ședințe HDF (mii)	432	434	0.5%
• Luni DPCA și DPA*	2,475	2,117	-14%
* Nu include ședințele de dializă peritoneală automată DPA – Dializă peritoneală automată; DPCA – Dializă peritoneală continuă ambulatorie; HD – Hemodializă; HDF – Hemodiafiltrare on line			

Indicatorii de volum 2024

Estimarea bazată pe evoluția multianuală 2018-2023 arată creșterea numărului de ședințe de hemodializă cu 7%, creșterea cu 1% a numărului ședințelor de hemodiafiltrare on line și scăderea 14% a lunilor de tratament prin dializă peritoneală (**Tabelul III; Figura 3 A-C**).

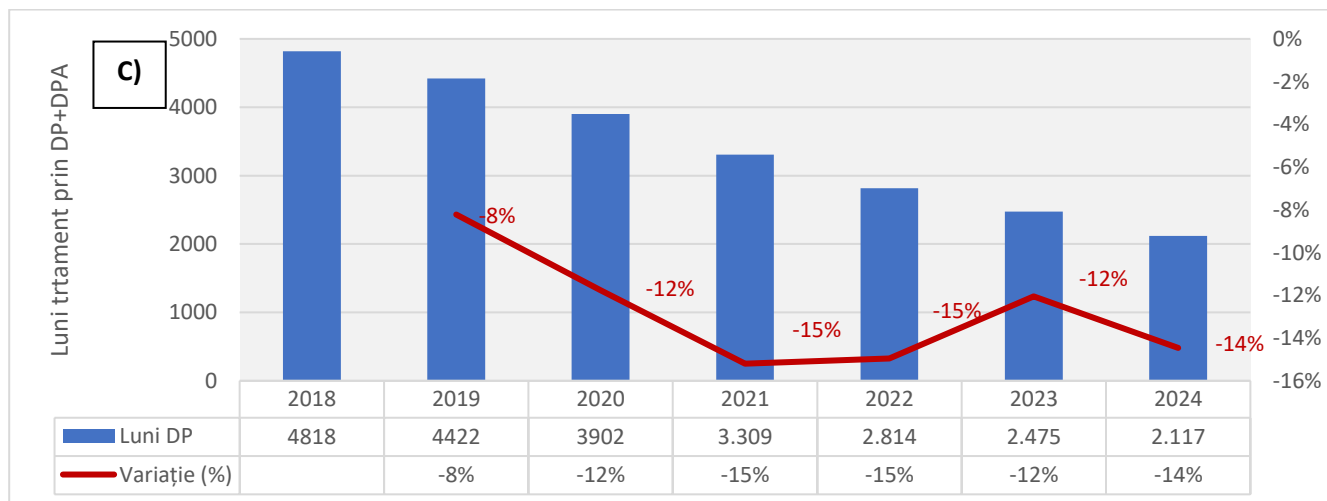
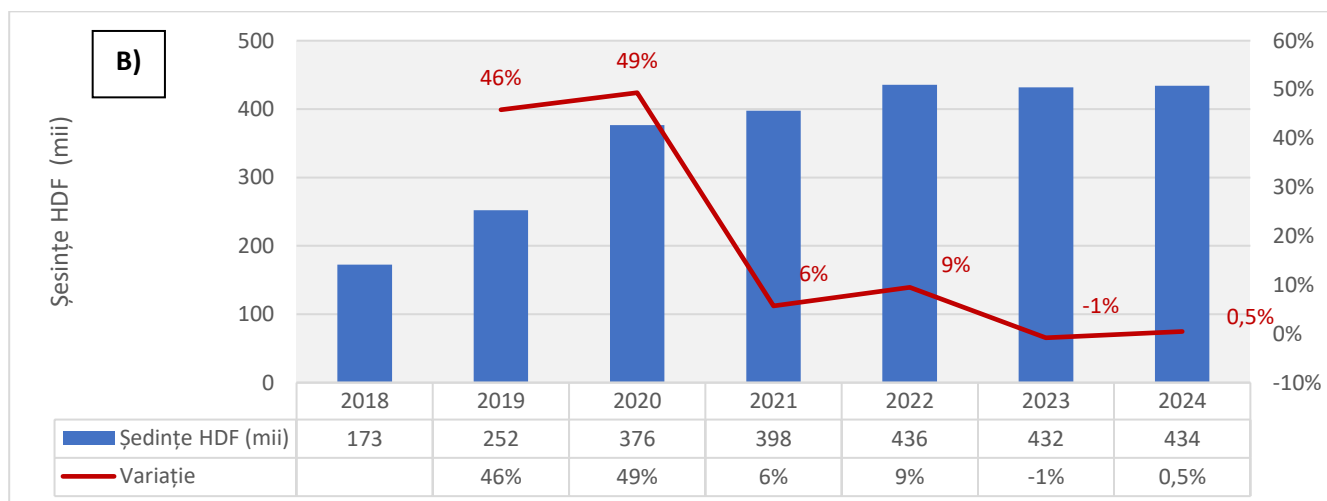
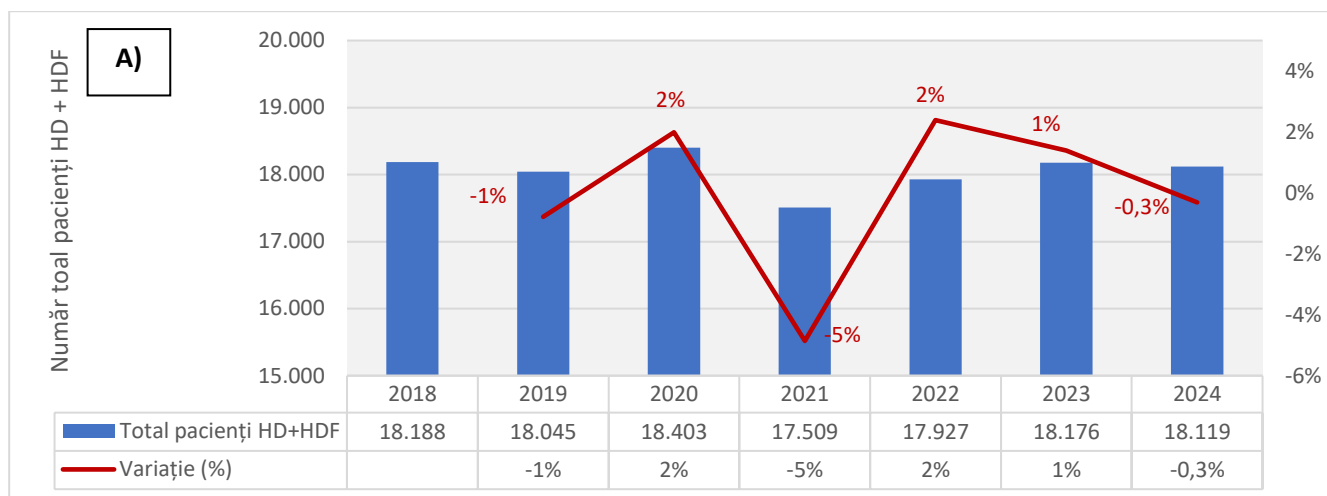

Figura 3. Numărul ședințelor (hemodializă – A), hemodiafiltrare on line -B) și al lunilor de tratament (dializă peritoneală continuă ambulatorie și automată - C) în 2018-2023 și estimarea pentru 2024-2025

Estimarea indicatorilor de volum ai programului de dializă pentru anul 2024

- Numărul ședințelor de hemodializă 1,819 mii;
- Numărul ședințelor de hemodiafiltrare on line 434 mii;
- Numărul lunilor de tratament prin dializă peritoneală 2,117

Indicatorii de eficiență economică 2024

Tarifele au fost actualizate în anul 2023, dar după actualizare, nu acoperă cheltuielile efective, mai ales în cazul dializei peritoneale în centrele publice (**Anexa**).

Indicatorii de eficiență economică (tarifele serviciilor de dializă)

- Deoarece tarifele serviciilor de dializă par să nu acopere cheltuielile, este necesară analiza costurilor actuale efective atât în centrele private, cât și în cele publice, după o analiză de cost.

Estimarea bugetului programului de dializă în anul 2024

Estimarea bugetului programului bazat pe tarifele actuale și pe volumul estimat al serviciilor de dializă este de 1,489,228 mii lei (**Tabelul IV**).

Tabel IV. Estimarea bugetului programului de dializă pentru anul 2024

Indicatori de volum	Estimat 2024	*Indicatori de eficiență (lei)	Buget estimat (mii lei)
• Ședințe HD (mii)	1,818	642	1,167,156
• Ședințe HDF (mii)	434	716	310,744
• Luni tratament DPCA+DPA	2,117	5351	11,328
Total			1,489,228
DPA – Dializă peritoneală automată; DPCA – Dializă peritoneală continuă ambulatorie; HD – Hemodializă; HDF – Hemodiafiltrare on line * Tarife conform ultimei actualizări			

Bugetul estimat al programului de dializă în anul 2024

- 1,489,228 mii lei

Metode. Precizia estimării

Sursa datelor – raportările centrelor de dializă.

Estimările sunt bazate pe:

- Numărul total al bolnavilor tratați, pe datele colectate la sfârșitul fiecărui an din perioada 2018-2023
- Numărul tratamentelor, pe datele lunare din perioada 2022-2023.

Surse de eroare. Perioada analizată include pandemia COVID-19 când au existat variații importante ale numărului de bolnavi și de tratamente. De aceea, deși au fost utilizate ajustări, estimările pot fi subevaluate.

Anexa

Cheltuieli efective cu materialele pentru dializă peritoneală continuă ambulatorie*	1,482,120 lei
Decontate de CASMB	771,893 lei
Deficit de finanțare	608.069 lei (-52%)
*Cheltuieli pentru 145 luni de dializă peritoneală în Spitalul Clinic de Nefrologie „Dr Carol Davila”. Nu includ cheltuielile cu medicamentele, investigațiile de laborator, salariile personalului și cheltuielile generale	

